

Den stødigste kursen får
du med den rette innsikten.

Husk å omdressere
avisa i sommer!

Klikk her

KLASSEKAMPEN

Venstresidas dagsavis
Nettutgaven, torsdag 20. juni, 2013

LØRDAG 2. JUNI, 2012

Kultur & medier

HYLLET: Josefine Klougarts siste bok, «En af os sover», er under oversettelse til norsk.

Helt uten bedøvelse

Lørdag 2. juni, 2012

Av Sandra Lillebø (tekst) og Morten Engelién (foto)

Litteratur er grunnforskning i hva det vil si å være menneske, mener Josefine Klougart.

FAKTA

- Litteraturen lever i samspill mellom erindring, forestilling, konkret sansning og refleksjon, skal Josefine Klougart si om noen få minutter.

LES MER

Det er klare og utvungne, men likevel tilsynelatende improviserte formuleringer av denne typen som avslører at hun de siste tre årene av sitt 27-årige liv har brukt ikke ubetydelige mengder tid på å snakke med pressen: Om debutboka «Stigninger og fald», om nominasjonen til Nordisk råds litteraturpris, om hennes bruk av det selvbiografiske, om lyrisk prosa, og om landskap som setter seg i menneskenes ansikter.

Sjokket

«Et sjokk», har forfatteren Tomas Espedal uttalt om debuten, som altså kom i 2010, til en aldeles strålende mottakelse i dansk presse. Og selv om det bare har gått to og et halvt år siden den gang, har hun allerede rukket å gi ut to andre bøker, hvorav den siste, «En af os sover», er under oversettelse til norsk.

Hvis vi noen gang skal føle oss fristet til å bruke betegnelsen «litterært stjernesjokk», synes dette å være anledningen.

- Hvordan gikk det til at du ga ut tre bøker på så kort tid?

- Selv om det ser ut som dette er noe som har kommet plutselig, er dette noe jeg har arbeidet intenst med siden jeg var femten år. Jeg har jobbet mye. Man kan nok ikke kontrollere når man skal skrive hvilke bøker, men man kan velge å bruke mye tid på skrivingen, sier hun.

Livet og skrivingen

Å være forfatter krever en stor sensibilitet for livet og språket, men også mot og arbeidsomhet, mener Josefine Klougart. Det siste har hun tatt med seg fra oppveksten på en gård på Mojs på Jylland. Arbeidsomhet, og en konstant dårlig samvittighet grunnet i følelsen av at skriving ikke er virkelig arbeid. Noe som, heldig nok for hennes lesere, gjør arbeidslysten større.

- Gjennom alle de tre bøkene jeg har skrevet, går det en erkjennelsesprosess synkront med min egen. Så lenge jeg skriver er jeg slett ikke ovenpå mitt eget stoff. Det skaper en sårbarhet som er smertefull, men som også er nødvendig, sier hun.

- Som forfatter skal man stille seg sårbar. Kun dét kan gi vesentlig litteratur.

- I likhet med mange andre samtidsforfattere, skriver du selvbiografisk. Gjør det sårbarheten ekstra stor?

- Det er ingen tvil om at det er en større interesse for det selvbiografiske i litteraturen fra medienes side. Men jeg stiller spørsmål ved om det er slik for litteraturen. Forfattere har alltid brukt skånselsløst fra sitt eget liv når de skriver. Om man skal

skrive om noe, er man nødt til å ha erfart det. Men det betyr noe annet enn å ha opplevd det.

Det er i møtet mellom de ulike erfaringsformer god litteratur skapes, mener Klougart. Men den er også avhengig av en henvendelse, av en søken etter et «du» et sted.

- Vi beveger oss alene. Samtidig er litteraturen et forsøk på å nå et «du». Man kan godt si at litteraturen er en grunnforskning i hva det vil si å være menneske - på samme måte som en kjemiker som beskjeftiger seg med ørsmå detaljer inne på laboratoriet sitt, samtidig som han også er del av samfunnet utenfor. Han er veldig tett på, og samtidig helt atskilt fra, verden. Det er en dobbelthet som også finnes i litteraturen.

Fremkallervæske

Josefine Klougart beskriver for å se. For å dryppe fremkallervæske i virkeligheten, som hun formulerer det. For å finne det bestemte språket som hver enkelt menneskelig erfaring krever.

- I alle bøkene har jeg måttet lære et helt nytt språk med en helt ny grammatikk. Det tar lang tid å nå tid, og forutsetter at man har mot til å tro at det vil komme om en fortsetter å jobbe.

- Hvor henter du den troen fra?

- Jeg har en voldsom sensibilitet, og en voldsom drift mot å bli i følelsene istedenfor å flykte. Heller enn å bedøve meg, fortsetter jeg operasjonen uten bedøvelse.

En kropp i stykker

Josefine Klougart skriver sine romaner i en stillferdig, lyrisk prosa, hvor temaer som tilblivelse, tilknytning, tilhørighet og motsatsen hjemløshet går igjen. I «En af os sover» handler det om det å miste en man elsker, om bruddet med en man trodde man hadde for alltid.

- Det å bli forlatt av en man trodde alltid skulle være der, fascinerer meg fordi det likner på døden. Kjærlighetstapet er et studie av de mest generelle vilkårene vi lever under: at døden en gang vil inntreffe, sier hun.

- Å miste en annen kan oppleves som man forsvinner ut av verden. Når kjærligheten forlater to mennesker, er det som en kropp som går i stykker. En av de tingene jeg har villet undersøke, er hva som skjer med de absolutte utsagnene som har vært uttalt tidligere i forholdet. Når man en gang har sagt til noen at man elsker ham, fortsetter det å være sant også etter at kjærligheten har tatt slutt?

Men boka er også et festskrift til kunsten og poesien, understreker hun. For selv om den beskriver en voldsom følelse av ensomhet og tap, henvender også den seg til «du», med dets håp om at også dét kan deles.

- Tror du at man kan dele sine innerste tanker slik de oppleves og føles for en selv?

- Etter at jeg ga ut boka har jeg i hvert fall fått mange e-poster fra folk som opplever at den handler om dem selv. Bøkene og språket løsriver seg fra min personlige erfaring, og blir til et språk som ikke er mitt, men som finnes.

- Hvorfor blir det til at du skriver så mye om tilhørighet og hjemløshet?

- Det er en sterk drift i meg, det å finne hjem et sted. Jeg har voldsomme erfaringer av at steder forandrer seg og at fremmedhet kan oppstå. Kjærligheten har sin egen topografi, men det å bevege seg rundt i et landskap har mye til felles med det å bli kjent med et annet menneske. Og det å bli fremmed for en annen, likner mye på å bli fremmed for et landskap. Det setter seg i kroppen, i ansiktet. For meg ligger forsoningsarbeidet i dette: ønsket om å se skjønnhet i de sporene andre setter i oss.

TORS DAG 20. JUNI, 2013

Innenriks

Gassflørt irriterer Obama

SPREKK: Kan valgene i Iran og Pakistan føre til at USAs sanksjonsregime overfor Teheran sprekker i Asia?

[Les mer »](#)

TORS DAG 20. JUNI, 2013

Utenriks

Folket vil ikkje ha Oslo-OL

FOLKEVILJA: Nei-sida står sterkest i spørsmålet om Oslo skal søka om OL i 2022. 48,2 prosent seier i dag nei til å senda av garde ein søknad om å skipa OL i hovudstaden.

[Les mer »](#)

TORS DAG 20. JUNI, 2013

Kultur & medier

TORS DAG 20. JUNI, 2013

Kultur & medier

På sporet av en glemt symbolist

En oppdagelsesferd i danske hvelv og søken i motsetningenes kunst. Det ledet til utstillingen «Sverre Malling-Louis Moe», som viser de to kunstneres verk side om side.

Skygger for alle de andre

- Om man sier noe negativt om Munch i dag, går det på den nasjonale selvfølelsen løs. Det er usunt, mener kunstner Leonard Rickhard.

Nettutgaven gir deg et lite utvalg fra dagens avis.
For å lese hele avisen kan du [abonnere](#).
© Klassekampen AS
Ansv. red: [Bjørghulv Braanen](#)
Daglig leder: [Marga van der Wal](#)

Sentralbord: 21 09 30 00
Besøk: Grønland 4, Oslo
Post: Boks 9257 Grønland, 0134 OSLO
E-post: klassekampen@klassekampen.no
Alt innhold er opphavsrettslig beskyttet © Klassekampen

KLASSEKAMPEN

Det gjøres oppmerksom på at denne nettavisen regelmessig blir innsamlet og lagret av Nasjonalbiblioteket. Nettavisen vil bli gjort tilgjengelig som kildemateriale for forskning og dokumentasjon.

Powered by [eonBIT](#)